

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 c
Pe o lună . 2 c

Nri de Duminecă

Pe un an . 4 Cor.

Pentru România și
America . . 10 Cor.

Nri de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERȚIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se în-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Ingratitudinea Austriei.

(*) Mișcarea inaugurată de bunii naționaliști din Braila a cuprins întreaga Românie... Cele din urmă meetinguri s'au ținut în Craiova, al treilea oraș al țării; la Severin și la Buzeu. Ca și la Bacău, București și în alte părți, oratorii toți s'au ridicat împotriva politicii nesățioase a monarhiei Austro-Ungare în Balcani și în special împotriva regimului maghiar de opresiune a românilor...

Din raportul dat ieri după »L'Indépendance Roumaine«, organul de competență al guvernului României, vedem că *ingratitudea Austriei față de România*, a fost condamnată în terminii cei mai aspri.

Am ajuns astfel, în cele din urmă, ca românii dela Tisa până la Nistru să fie preocupați și obsedați de aceeași idee.

Intr'adevăr, cine nu știe că nu e câmp de luptă, unde sub steagul negru-galben românii să nu fi luptat cu credință și bravură?.. Două veacuri de-arândul au apărat singuri granițele Ardealului și ale Banatului de invaziunea turcilor. Iar la 1848, când eră în primejdie însuși tronul, împotriva oligarhiei maghiare cine i-a apărat pe Habsburgi? Tot regimentele românești granițerești și insurecția condusă de Iancu.

Care-i acum răsplata?

Proiectul lui Andrassy, după ce întâu ajunserăm să ne ferească Apponyi.

Drept s-o spunem ne-am mirat că anul trecut, când Apponyi făurea obezi pentru cultura noastră națională, în România nu

se ținuse nici un meeting de protestare, măcar că din punct de vedere al solidarității de rasă când se lovește în cultura românească de aici, atunci trebuie să se simtă atinși și frații de dincolo.

Vor fi gândit însă frații noștri că întru cât poate să ne slăbească Apponyi, o să ne reculegem printr'o lege electorală dreaptă, prin *sufrajul universal*, pe care și noi și frații din regat îl așteptăm cu atât mai sigur, cu cât fusese promis în mesajul rostit de M. Sa Francisc Iosif I.

Cine s'ar fi încumetat să presupună, că după ce ni-s'a pus în perspectivă sufragiu universal, într'o bună dimineață să ne pomenim cu — votul plural!

Dar s'a mai întâmplat încă ceva: față de România, Austria a manifestat o atitudine nu se poate mai ingrată, căutând ca în chestia Dunării să-i știrbească vaza și să-i reducă din drepturile garantate în tratate internaționale. Asta a indignat pe toți românii și-i făcu să demonstreze încontra Austro-Ungariei. Conzulatele austro-ungare au scăpat teferu numai grație grijei ce guvernul României a luat din vreme să le păzească, pentru a se evita astfel conflicte internaționale ce nu-i de altfel nici o nevoie să se provoace.

Moțiunile patriotice și demne ce s'au luat însă, de pildă, și în meetingul dela Craiova, i-se vor aduce la cunoștință și monarhului Francisc Iosif, care-și va fi aducând aminte, că în acelaș oraș, la 1896 românii l-au primit cu nespuse alaiuri și pe toată linia dela Verciorova până la București armata română

înșiruită pe lângă calea ferată i-a făcut onorurile, publicul i-a adus flori și osanale iar tineretul școlar i-a cântat »Gott-erhalte« (Doamne ține).

Iar toată schimbarea în sufletele unui popor leal și bun, cum sunt românii, au produs-o consilieri ca baronul Aerenthal, care face politică inspirată nu de interesele superioare ale monarhiei, ci pentru a se ține în fotoliu face jocul intereselor speciale maghiare, ajutând mai presus de toate validitatea kossuthismului.

Să nu ne amăgim adecă nici să nu ne ascundem după degete, ci să mărturisim că de doi ani încoaci, de când oligarhia maghiară este în largul ei, în ce privește relațiile cu România e pe cale de a se destrăma tot ce se făcuse până atunci. Ori cât sunt adecă de bune relațiile personale dintre cei doi monarhi, după cum cu greutate, cu multă abnegațiune și cuminenie numai s'a putut ține în concordanță această legătură cu sentimentul comun al popoarelor, tot așa: și mai mare greutate este a ține d'aci încolo strânsă legătura din trecut, pentru că dacă ajung în coaliziune interesele mari de stat și naționale, simplu relațiunea prietenoasă dintre monarhi nu poate încălzi popoarele. Dovadă e ceea ce se întâmplă acum în România, unde, cași la Craiova, bărbați distinși din toate partidele demonstrează cu vigoare împotriva nefastei politici externe și interne ce fac oligarhii noștri.

Mai bine de treizeci de ani, regele României și marii săi sfințici au căutat să înlăture și neted să treacă peste toate chestiile cari

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Monumentele istorice.

Intr'un foileton recent am vorbit despre monumentele istorice din România și despre numerele 1 și 2 din Buletinul comisiei monumentelor istorice.

Iată ce publică »Neamul Românesc«, în numărul său din urmă, despre aceeași chestie:

În nr. 3 din »Buletinul Comisiei Monumentelor Istorice«, descrierea de Al. Odobescu, după manuscrisele lui — a paracliselor mănăstirii oltene Bistrița, Bolnița, cu frumos pridvor de stâlpi canelați, — bisericuță fără turn, asemenea, afară de acel pridvor, cu bisericuțele cele mai simple și sărace ale lui Ștefan-cel-Mare —, e dela Andriana, soția Vornicului Șerban Cantacuzino, vrul Brâncoveanului-Vodă. Se reproduce foarte frumos și minunata operă de sculptură, cu chipuri simbolice pentru Evangheliști și cu icoane care împodobește această bolniță. S'a lăsat la o parte grafitul, însemnarea cu un vârf de cuțit în altar, — însemnată, fiindcă e dela 1603, — din vechea biserică a Craioveștilor. Dar se notează aici că icoanele împărătești sunt din 1696, o epocă bună pentru zugrăveala bisericăscă a românilor. Se dă și chipul lui Șerban și al frumoasei Andriana, care a mai avut un bărbat și a clădit cu el mănăstirea Banului din Buzău.

Nu eră mai bine și sigur cunoscut schitul Păpuș. E din vremea egumenului Ștefan, care a fost ales și ca episcop de Râmnic, murind în-

ainte de a fi sfințit: poartă data, cunoscută, de 1711.2. Aici cetitorii, a căror înfățișare se vede încă — sunt Constantin Brâncoveanu și doamna lui, Marica, mai ales Marica, al cărei neam se înșiră în pomelnic.

»Schitul de sub stâncă« — ce frumos nume! adecă: de sub stâncă — are o formă ciudată. După cât înțeleg, colțul de zid dintre fațadă și părțile din dreapta are câte două ferestre de fiecare parte, despărțite prin fragmente de stâlpi canelați. Numai în dreapta, zidul se umflă pentru o singură strană. Iar turnul, cu arcuituri deasupra ferestrelor înguste, e de o gingășie deosebită, ca la Inoteștii de lângă Râmnicul-Vâlci. E tot din vremea Brâncoveanului și pomeneste cetitoria aceluiași egumen Ștefan și a călugărilor Epifanie și Nicodim. Zugrăveala e dela 1779 numai. Din altă biserică s'a rătăcit un disc și o lingură din 1694, precum și un splendid pomelnic »cu desemnuri de bronz à jour«. Clădirea samănă în toate cu a bolniței.

Schitul din Mănălești e un dar dela unul din boierii Brâncoveanului, Papa Postelnicul Pârșoveanu, fiul Stolnicului Iordachi (1684), după ce el părăsise lumea cu nesiguranțele și primejdiiile ei și se prefăcuse în călugărul Pahomie. Iordachi eră fiul Grecului Trufanda, care cumpărase moșia Pârșovenilor, și căsătoria acestui Iordachi cu Ancuța, fiica lui Preda Brâncoveanu, introduse-se pe acest fiu de aventurier norocos în rândul celor dintâiu boieri și al rudelor domnești. Neamul Pârșovenilor eră pomenit, pe vremea lui Odobescu, într'un pomelnic, care s'a pierdut, poate, pe urmă. Această biserică, în tipul cel mai frumos brâncovenesc, e vrednică de toată luarea aminte și de toate jerfele.

Un al doilea articol privește biserica din Bălteni (Ilfov), cu pridvorul pe stâlpi, cari urmează la dreapta și la stânga, până la rotunjirea stranelor. D. Lăpădatu, redactorul »Buletinului«, a descoperit că, înainte de a căpăta în Hrizea Vornicul acel ctitor care i-a dat forma interesantă de acum, biserica aveă ca întemeietoare pe o malcă, Anghelina, dintre boierinașii Cojești, moartă sub Simion Movilă, dar în acest timp chiar o arseră Tatarii, veniți asupra lui Radu-Vodă Șerban. D. Lăpădatu a găsit și procesul locuitorilor neliberi al »românilor« din Bălteni, cari, căutându-și dreptul de a trăi de sine, căpătără în loc câte-o sută de tolage. Ba a descoperit și data bogatului Hrizea, pe care ar trebui s-o publice undeva, cu atât mai mult, cu cât sunt pasagiile frumoase, ca acela în care Hrizea, »robul« lui Radu-Vodă — a fost îngropat în biserica din București a acestuia —, caută »a-și lipi munca sa« de-a aceluia închinând mănăstirea-i la acele Locuri Sfinte unde și răposatul domn își închinase marea mănăstire.

D. arhitect Socolescu arată, cu dreptate, că pridvorul, prea mare și făcut din alt material, a fost adaus: acest pridvor singur va fi fiind opera unui urmaș al lui Hrizea.

Pictorul Baltazar dă atenția cuvenită minunatelor frescuri dela Colțea, pe care de sigur că nici zece Bucureșteni nu le-au privit cum trebuie. Pictorul Baltazar scrie foarte bine.

E o plăcere să străbată cineva un nr. al acestei publicații și să vadă că pentru vechea noastră artă este și înțelegere și se cheltuiește și muncă de gospodari, — pe cât îngăduie răutatea timpului măcar.

Și, tot acum, vechile Curți ale lui Ipsilanti învie și se întregesc în stilul cel bun, prin lumi-

ar fi putut să îngreuneze ori să facă imposibilă relațiunea cât mai strânsă cu Austro-Ungaria, chestii cari în totdeauna au fost urmări ale regimului șovinist maghiar. Acum însă, când alături de guvernul maghiar intolerant stă și o politică externă perfidă, frații noștri cu drept cuvânt pot să aibă serioase obiecțiuni și să înregistreze din partea Austriei o ingratitude nu se poate mai condamabilă.

Ne dăm seama de urmările diversiunii ce poate produce o astfel de politică în România, știm că guvernelor M. Sale Regelui Carol li-se pot face serioase greutăți. De astădată chestia națională a noastră cade însă pe al doilea plan și în cumpănă vine interesul superior al regatului român, unde noi nu putem avea nici un rol. Dar s'a nimerit ca și noi d'acici să fim loviți fără cruțare d'odată cu frații de dincolo, ceea ce fără îndoială agravează situația, dar ne și mângăie, pentru că așa simțim: niciodată solidaritatea de rasă nu s'a putut manifesta mai impunător ca acum, când și noi aici și frații de dincolo avem să ne apărăm împotriva aceluiaș adversar, împotriva politicii kossuthiste care a luat stăpânire și asupra Ungariei și asupra Burgului din Viena, ca niciodată dela 1868 încoaci. Ungurii într'adevăr pot fi mulțumiți: li-a succedat să producă răceală și neîncredere între elementul românesc și între Burg...

Câtă vreme vor ține astfel prizonieri pe sfetnicii din Viena, nu putem ști. Dar dăm cu socoteala, că până nu se schimbă situația actuală, neamul românesc de pretutindenii nu se mai poate nici el însufleți de nici o Austrie.

Criza din Austria. Baronul de Blenerth, ministrul de interne însărcinat cu formarea noului cabinet, deja dintru început întâmpină greutăți de neînvinș în calea misiunii sale. E mare rivalitatea între partidele parlamentare pentru portofoliile ministeriale. Deputații liberali sunt deprimați în urma împrejurării că dl Blenerth în negocierile sale cu șefii partidelor se lasă presionat de partidul creștin-social. Dorința creștinilor-sociali e ca

nata îngrijire a dlui D. Onciul, directorul Arhivelor. Iar din Rusia vine vestea că dl I. Bogdan a găsit o nouă formă a vechii cronici moldovenești și o cantitate imensă de materiale istorice necunoscute.

Și, astfel, pe când stearpa agitație de interese sau de șarlatani a cetelor de pradă ale politicii românești, — care fură cele mai frumoase pene pentru a se împodobi, de altfel, — înfățișează absoluta negație a patriotismului, a moralei și a bunului simț, astfel de fapte culturale, venite, ce-i dreptul, dela pușini, sunt afirmația, limpede și tare, că suntem un neam, pentru că avem un suflet și lucrăm pentru deslușirea și luminarea lui.

N. Iorga.

Victorien Sardou.

Despre viața marelui dramaturg Victorien Sardou, a cărui încetare, din viață am anunțat-o ieri, mai dăm următoarele amănunte:

Celebru dramaturg s'a născut la Paris la 7 Septembrie 1831, el era fiul unui profesor. Sardou a studiat medicina pe care a părăsit-o în urmă pentru a se deda studiilor istorice. Pentru a-și câștiga traiul în această epocă, care a fost pentru el o epocă de nevoie și mizerie, dădea lecțiuni de istorie, filosofie și matematică, scria

afară de ministrii cehi Fiedler și Praschek, toți ceilalți membri ai fostului cabinet să nu mai primească portofolii. Pentru sine, partidul, pretinde resortul finanțelor, al trenurilor și al comerțului, iar partidelor liberale germane vor să lase resortul justiției și resortul instrucțiunii publice. De altă parte liberalii germani ridică următoarele pretențiuni: Condiții hotărâte cu privire la rezolvirea chestiunii de naționalitate în Bohemia și menținerea proporției de până aci în privința portofoliilor. Dacă negocierile baronului de Blenerth nu vor rezulta o apăsare a crizei, până Vineri, va fi nevoit să alcătuiască un cabinet interimar de oficianți.

Mișcarea fraților din România liberă.

Marele meeting național din Craiova.

— Raport special al »Tribunei«. —

Meetingul, care se anunțase de acum două săptămâni, a avut loc ieri 26 Octombrie v. în sala Teatrului Național. Intrunirea eră anunțată pentru ora 2 p. m. Încă dela ora 1 și jum. stradele din jurul teatrului erau pline de lume din toate stratele societății.

Intrunirea se deschide la orele 2. Sala se umpluse de lume ca la 2000 auditori iar în fața Teatrului Național alte mii de cetățeni. Cel dintâiu ia cuvântul dl I. Mițescu deputat care proclamă în aplauzele mulțimei ca președinte al întrunirii pe dl Petre Chițu, deputat și președintele Ligei culturale secția Craiova.

Dl Chițu luând cuvântul zice: Evenimentele din Balcani au atras atențiunea îngrijoratei Europe și asupra noastră. Noi suntem interesați pentru occident, nu atât ca stat, ca teritoriu, ci prin numărul imens de români ce formează un cerc compact în jurul nostru. Acest lucru trebuie înțeles mai ales de români, pentru că sunt amenințați mereu, și a lor datorie este de a se uni toți în același gând. Pericolul se ivește iarăși. Pentru lămurirea acestui pericol sunteți chemați și mă bucură faptul că toți reprezentanții tuturor partidelor politice și tuturor straturilor sociale participă la această întrunire unde să putem găsi o soluție pentru sfânta noastră cauză. Ter-

articole la diferite reviste și în același timp încerca să compună piese de teatru. La 1 Aprilie 1854 prezintă teatrului Odeon „La Taverne des etudiants” a cărei cădere completă îl îndepărtă de scenă pentru câțiva timp.

În 1858 s'a căsătorit cu d-ra Bricourt a cărei relațiuni cu teatrul îl ajutară să facă cunoștința d-șoarei Dejazet, care pe vremea aceea obținuse privilegiul unui teatru.

Sardou intră atunci în cariera dramatică și dobândi curând în afară de o avere enormă, o reputație universală.

Celebru dramaturg a dat teatrului: Candide, Les Premiers armes de Figaro, M. Garat, Les Pres-Saint Gervais; Les gens nerveux, Les Patte de mouche, Picolino, Perle noire, Le Ganaches, Les femmes forteir, L'oeuvreuil, Nos intimes. La 1862 prezintă Comediei franceze La Papihone care n'a avut nici un succes. Batale d'amour, Diable noire, multă vreme interzise de cenzură; Don Quichotte, Vieux garçons, Maison neuve, Seraphine, care la început a văzut lumina rampei sub titlul de La Devote; Patrie, Fernando, Roi carotte, operă bufă în 4 acte și 22 tablouri, muzica de Offenbach, reprezentată pe scena teatrului Gaité în anul 1872.

La 1 Februarie 1872 Sardou a reprezentat la Vaudevil o comedie politică în 5 acte Rabagas, o punere în scenă aristofonească a mai multor

minând mulțumește că au alergat în așa mare număr la apel și dă cuvântul dlui N. T. Popp. (Aplauze prelungite).

Dl N. T. Popp (primit cu lungi aplauze): Mișcarea din Balcani și ultima fază a acestei mișcări, a inspirat bătrânilor și tinerilor îngrijorări serioase asupra situației noastre și mai ales asupra idealului nostru național. Inconjurați de două puteri, Rusia și Austro-Ungaria, cari întesc încontinuu la cucerirea noastră, noi trebuie să ne gândim la mijloace ce trebuie să le opunem. Sunt la ordinea zilei noile legi sancționate de Austria prin care se lasă unguirilor toate mijloacele de desnaționalizarea fraților noștri de peste Carpați. Recentă încă și chiar pe tapet e vexatoria convenție comercială menită a ne cuceri economic pe noi cei din regat. În fața acestor evenimente e datoră noastră să facem apel la sentimentul de limbă și neam, să fie înțeles de toți românii așa ca la timp să fie conștii pentru atare luptă. (Aplauze).

Dl Iunio Tâlpeanu. Venit aci, nu ca om politic, ci ca român, vă mulțumesc pentru inimosul d-voastră răspuns și împreună cu voi, protestez în contra țării aceia ce subț falsă prietenie batjocurește pe frații noștri din Transilvania, ne batjocurește pe noi, făgăduind teritorul nostru altora și chiar batjocurește trecutul nostru luându-ne drept un stat creat de tratatul dela Berlin, pe care ea îl calcă cu atâta ușurință. Trebuie să înțelegă domniilor, că noi nu suntem o creație a tratatului dela Berlin. Ar protestă umbrele voievozilor Stefan cel mare, Mihai Viteazul și Cuza Vodă, dacă noi nu am fi în stare să ne afirmăm ca popor creat prin forțele noastre. E rău că se falsifică istoria. Trebuie să protestăm! Să protestăm încă și contra acelei prese străine jidovite care ne prezintă într'un mod batjocuritor. Continuând spune, că Bucovina și Basarabia au fost răpite și sunt deținute tocmai de prietenii noștri, după cari ne orientam în politica externă. Trebuie să înceteze odată politica de curtușie ce o facem față de vecinii noștri și să începem o nouă politică, o politică de interese curat românești, iar căi depre Austria, țară care are ca emblemă un vultur cu două capete, simbolul îndoitei capacități, nu mai voim să-l fim paserea de pradă. (Aplauze furtoase și galeria întonează imnul „Deșteaptă-te Române”).

Dl Ion Oteteleşanu. Incepe a spune, că luând parte și la meetingul din București, acesta de aci este cu mult mai impozant față de celalalt prin faptul că toți oamenii politici, fără deosebire de nuanțe și-au dat mâna pentru ca împreună să rupă politica externă cât se poate de greșită care e chiar împotriva noastră. E vădită intenția Austriei dezastruoase pentru comerțul exterior

personajii și evenimente contemporane, care a stărnit la Paris și în provincie o adevărată furtună. Apoi o comedie în 4 acte l'Oncle Sam, interzisă la început de cenzura franceză de teama unor complicațiuni diplomatice cu Statele-Unite, a fost totuși jucată mai întâi la New-York și în urmă la Paris (Martie 1873). Au apărut în urmă Dora, Daniel Rochat în care autorul expunea prin gura unor personaje ușor de recunoscut, toate teoriile la ordinea zilei, pentru și contra căsătoriei religioase; Tosca, La sorcière, etc. etc.

Victorien Sardou s'a căsătorit a doua oră cu d-ra Anne Soulié, fiica conservatorului muzicului Versailles, mort în 1876. Candidat la Academia franceză la fotoliul lui Autran în concurență cu Audiffret Pasquiez și Leconte de Lisle, a fost ales la 7 Iunie 1877, după mai multe scrutinuri. Recepțiunea sa a avut loc în ziua de 23 Main 1878.

Producțiunile dramatice ale lui Sardou scrie cu ușurință și adesea cu repeziune se disting prin calități și defecte cari explică succesul popular al unora și contestațiile la cari acest succes a dat loc. Dela început celebrul academician a adus în creațiunea tipurilor o incontestabilă putere. Caracteristica pieselor lui Sardou e verba ansamblului, și mișcarea acesteia se datorește faptului că-i s'a trecut cu vederea unele defecte de detal precum și frecvența reminiscentelor și a unor imprumuturi.

Dacă a-ți încercat toate!

și tot nu v'au trecut durerile reumatice cereți o sticlă de

SPIRT DE GHIATĂ

care face să înceteze imediat orice durere de cap, de dinți, provenite din răceală, ca d. e. în coaste și în spate, se folosește cu rezultat bun. În contra GUTURAIULUI singurul remediu.

Prețul unei sticle 60 fiteri, o sticlă mare 1 cor. 20 fil., 3 sticle mari sau 6 sticle mici se trimit porto franco.

Cantități mai mici nu se trimit prin postă.

Se găsește și se poate comanda la

Szémann Agoston,

farmacist,

Hatvan, Fötér nr. 126.

Se expediază zilnic în toate părțile lumii

În general și în special pentru comerțul de vite care este o producție mai ales a Olteniei. Urează M. S. Regelui să poată obține Izbândă și pe cale economică și asigură că bravii oșteni români sunt iarăși gata. Propune ridicarea unui monument aceluia ce a intrupat idealul național: Mihai Viteazul. (Aplauze prelungite).

Julian Vrabiescu. Sunt adânc mișcat și de numărul cel mare al asistenților și mai ales de participarea fruntașilor politici ai tuturor partidelor, cari pentru interesele supreme ale neamului au vîlat barierele politice și inimile tuturor bat la acelaș unison. Căci trebuie să se știe că românii nu sunt numai în regatul liber, ci sunt și în Ardeal și în Basarabia și în Bucovina. Căroră trebuie să le spunem: *Fraților! nu v'am uitat!* Și participarea noastră în număr așa mare, pentru a protesta contra politicii greșite, arată, că opinia publică e conștientă, de care guvernele trebuie să țină seamă. Vorbind de relațiile noastre cu Austria dovedește prin fapte cât am fost noi de umiliți și de păgubiți de către Austria. Dar poate Austriaci au dreptate. Ei își fac interesele. Noi suntem vinovați, poporul îndolent și apatic e de vină.

Voci. Nu, guvernele sunt de vină!

I. Vrabiescu. Dar guvernele sunt reprezentantele poporului.

Voci. Buduarelor!?

Vorbind mai departe arată că mișcarea românilor, din orice vreme, nu le a adus decât bine și folos. Enumără aceste mișcări și cere ca să se facă o nouă mișcare, ce va fi cu siguranță încoronată de succes. Cerem dar, o altă orientare în politica externă. (Aplauze prelungite și repetate. *Se cântă Deșteaptă-te Române.*)

N. P. Romanescu, deputat. (Chemat la tribună de asistență prin aclamații și cvații). Ca reprezentant al națiunii vă fac o declarație. În curând vom avea o altă întrunire, mai mare decât toate acestea, o adunare legislativă. Ei bine, eu și cu colegii mei, sunt sigur, că cunoaștem adevăratele interese ale neamului și ne vom face datoria. Nu vom tolera, ca ele să fie exploatare prin tratate și convenții, căci trebuie să se știe că înțelepciunea nu constă în smerenie și ceace se capătă prin sabie nu trebuie să se ia prin viclenie. (Aplauze furtivoase).

Di Ed. Diogenide. Se bucură, ca reprezentant al presei, că și poporul ia parte la politica externă, mai cu seamă în aceste momente critice, căntând a da o influență binefăcătoare neamului și a rupe odată politica dăunătoare de până acum. Cu documente istorice dovedește atitudinea obrăznică a Austriei. Încheie cerând o politică nouă, de interes național.

Di N. Popilian, avocat, făcând o istorie sumară a românilor arată persecuțiile, uneltirile și dezaștele ce am avut a îndură dela prietena noastră Austria. Continuând atacă guvernele de toate nuanțele pentru politica lor greșită, politica condusă de domnșori cari nu știu nici românește. Numește pe ambasadorii noștri prinți scâpțați, puși în spimarea statului. Atacă pe „jidaniul Aehrenthal” care se amesteca în chestiile noastre cu o obrăznicie ce trece orice culme. Iar guvernele ar fi mai bine ca în politica externă să consulte mai des pe Majestatea Sa poporul și mai rar pe Majestatea Sa regele. Fiindcă numai așa se poate concepe o națiune puternică. (Apl. frenetice și îndelung repetate. Ovațiuni).

Di Marius Metzulescu, profesor, face un scurt dar sugestiv tablou al modului cum rînd pe rînd, facelul cu încetul, puterile pretinse astăzi amice și ale căror politică o facem au rupt din teritoriul nostru.

Austria care când a avut timp ne-a făcut numai rău — subț masca prieteniei — chiar și atunci când noi i-am făcut numai bine — exemplu viu euciderea voevodului Mihai. Inșă trebui să știe că pe când ea este un conglomerat de națiuni, cu tradiții și aspirații diferite, adesea contrarii, noi suntem un stat care deși mic, însă compact căruia nu-i lipsește nici inteligența nici sentimentul. (Aplauze prelungite și ovații). Seria cuvântărilor închizându-se președintele dl Petru Chișu, dă cetire următoarei moțiuni:

»Cetățenii craioveni, fără deosebire de culoare politică, conștienți de menirea și drepturile țării așteaptă cu viu interes desfășurarea evenimentelor din orientul Europei.

Ei salută cu dragoste introducerea regimului constituțional în imperiul otoman ca o strălucită izbândă a democrației. Craiovenii salută cu bucurie proclamarea independenței Bulgariei. Considerând acest eveniment că o legitimă victorie a principiului de naționalitate, care urmează să fie deapurarea, călăuza popoarelor asuprite.

În fața evenimentelor ce se petrec în jurul nostru, invităm guvernul român, a face să se respecte toate drepturile țării noastre, derivând din tratate și în special acela referitoare la gurile Dunării.

Ținem încă să manifestăm interesul ce punem întru apărarea drepturilor culturale ale fraților noștri, aflați sub dominațiuni străine, pentru unitatea culturală a căroră hotărâți suntem la orice jertfă.

Pentru atingerea acestor scopuri, orice guvern poate compta pe sprijinul nostru, nemărginit, gata la orice sacrificiu, întru garantarea intereselor României și a îndrumării politice țării, către țelul său de neam. Moțiunea asta este primită cu aplauze.

Despre incidentul dela Craiova »Ordinea« serie:

După întrunire, manifestații ajungând în dreptul casei Petru Chișu au luat cu ei muzica aflată la circuit de peste drum, pornind apoi pe calea Unirei.

În dreptul cofetăriei Andronescu, manifestații, entuziasmați, voind să incingă o horă oltenască, au fost oprți de poliție, care a ordonat muzicii comunale să se retragă.

Îndârjiți de această intervențiune, manifestații s'au îndreptat spre prefectura poliției. Aci au manifestat ostil, strigând: »Jos poliția!»

De aci au pornit spre casa dlui Nae Pop, unde au făcut o manifestație de simpatie. Di Mișu Popp a mulțămît în numele părintelui d-sale.

Dela casa dlui Popp, manifestații s'au îndreptat spre consulatul austro-ungar, departe numai câțiva pași.

Aci au fost întâmpinați de o companie de sergenți de oraș, comandată de directorul prefecturii poliției, Călinescu, și de o companie de soldați din reg. Rovine, comandată de căpitanul Călinescu.

Între manifestații și comandanții forțelor armate au început parlamentări. În tot timpul acestor parlamentări, unii din manifestații înaintând, căpitanul Călinescu a ordonat gornistilor companiei sale să sune »retragerea«, după care soldații, după ordin, au tras trei salve în aer.

Atunci, îndârjiți, manifestații au încercat să rupă cordonul gardistilor, aceștia s'au apărat scotând tesacele și dând în cei cari li asaltau.

În învălmășeală funcționarul comercial Nicolae Popovici a fost rănit de tesacul unui gardist la urechea stângă. El a fost transportat la spital.

După încăierare, manifestații s'au retras îndreptându-se spre primărie manifestând ostil contra dlui Broscărescu care a dat ordinul de retragerea muzicii, apoi totul a reintrat în liniște.

Iar despre adunarea din *T. Severin* »Conservatorul« dă următorul raport:

Intrunirea s'a ținut în zala Apolo.

Au vorbit dl *Grigore Constantinescu* salutând delegația sârbă din Cladova, venită expres pentru întrunire, arătând scopul întrunirii.

A urmat *C. Armașu*, profesor la liceul Traian. Vorbește de origina Austro-Ungariei de vechile, dinastii și de actualile neînțelegeri. Terminând spune că trebuie să fim prieteni cu ceice ne sunt cu adevărat prieteni.

Doctor C. Gruescu vorbește despre industria și comerțul țării, arătând necesitatea facerii podului peste Dunăre.

Jordan Bogdan, farmacist vorbește înflăcărat despre suferințele românilor de peste munți.

Alexandru Resmeriță, profesor la liceu, vorbește despre canalizarea Dunărei în scopul de a transporta mărfurile.

Di Micovici, cetățean sârb din Cladova, unul din delegații veniți, vorbește despre vechile le-

gături dintre Serbia și România, dorind în viitor mai strânse legături și termină: »să învârtim hora frăției pe pământul României și al Serbiei!«

Di Stefan Nanul, profesor de liceu arată că românii vor să se deștepte pe pământul lor. Granițele ungarești sunt închise pentru zărele noastre iar noi le primim pe ale lor în care suntem batjocoriți.

Nu cerem cucerirea Transilvaniei și Banatului, ei cumpăna să fie dreaptă.

Di I. A. Protopopescu dă citire moțiunii și conchide: »Vom fi prieteni cu prietenii neamului român!«

Manifestații nu s'au făcut.

Liga Culturală din Sinaia.

Duminea trecută a avut loc la Sinaia, în salonul Bibliotecii Monastirei locale, o întrunire generală, cu scopul reînființării Ligei Culturale.

Au luat parte peste o sută de persoane. S'a propus întocmirea unui comitet care s'a compus după aprobarea întregii asistențe, alegându-se:

Președinte de onoare: *Di Nicolae Iorga.*
Președinte activ: *G. Manolescu* primarul local. Vice-președinți: *Domnii Stănescu*, directorul școlii Carmen-Sylva și *Iosif Sangeorgian* inginer silvic. Membrii: *Prea Sfinția Sa Arhimandritul Nifon*, superiorul S-tei monastiri din Sinaia, *Dnii: Ion Luncau* revisor, școlar, *C. Ionescu* Dr. Veterinar, *Iosif Vaida*, *Gheorghe Matheescu*, *C. B. Rădulescu* Polițaiu, *Casier: preotul paroch Gr. Teodorescu*, secretar: *Di Gh. Dem. Mugur*, simpaticul nostru colaborator. Comitetele își va începe de îndată activitatea asiduă, în toate direcțiile stabilite.

Inagurarea Ligei, va avea loc în zilele Crăciunului, organizându-se cu prilejul acela un mare festival, reprezentație teatrală, coruri, și petrecere cu jocuri naționale.

Urăm noiei ramuri a Ligei Culturale, toată izbânda dorită.

„Pester Lloyd” și „Vaterland”.

Inregistrând marea mișcare națională din România, »Pester Lloyd« se miră de această agitație și de tonul violent al câtorva jurnale. Mirarea-i este cu atât mai mare, cu cât se știe — scrie — rapoartele bune dintre Austro-Ungaria și regatul României.

Ziarul budapestan caută deci să reducă izvorul agitațiilor la cauze ce privesc politica internă a României.

Scrisele acestea sunt nu se poate mai tendențioase. Ele au de scop să producă diversiuni. Pe de-o parte vrea să-i facă pe ungari a crede că ei nu poartă nici o vină pentru schimbarea ce s'a produs în opinia publică maghiară, pe de altă parte vrea să insinue că politica internă a guvernului român actual ar fi produs această nemulțumiri în suflete.

Nu trebuie să reducem însă noi scrisesele lui »Pester Lloyd« la adevărata valoare, căci iată, vine »Vaterland« din Viena și asupra uneia din cauzele agitațiilor fraților din România scrie:

»Din București sosesc noutăți, arătând cu ce avânt se preocupă acolo, toți, de soarta românilor din Ungaria.

»Se descrie o manifestație, în cursul căreia reprezentanții din toate partidele au luat cuvântul, înverșunați împotriva apăsării la care sunt supuși românii sub cnutul maghiarismului. Dacă acum se afirmă că ideea unui viitor mai bun, a fost eronată, trebuie

să considerăm drept fapt împlinit, o răceală în raporturile noastre amicale, cu unul din cele mai importante state vecine.

Și »Vaterland« observă: că a auzit cu durere cum împăratul a aprobat sistemul votului plural în Ungaria.

Și adevărul acesta este: politica ce s'a

inaugurat deodată cu venirea la putere a coaliției, politică nedreaptă care-l face pe Aehrenthal să caute prietenia lui Kossuth iar lui Andrassy îi tolerează un proiect de lege care revoltă pe toți românii.

Indignarea asta și nimic altceva, contribuie la agitațiunile generoase din România.

Reforma legii electorale în cameră.

Furtuna stârnită de naționaliști.

Andrassy în grindina acuzelor.

— Dela raportorul nostru, prin telefon. —

În fața parlamentului multime imenză. Ședința se deschide la orele 10 și un sfert. O ședință foarte viforoasă. Galeriile tixite de lume.

Deputații români au plecat în corpore dela cafeneaua »Jägerhorn« în număr aproape complet. La intrare în parlament sunt viu aclamați de socialiști.

Președintele Justh, deschide ședința la orele 10 și un sfert. Guvernul s'a înfățișat în număr complet.

Justh anunță că ministrul Andrassy dorește să vorbească.

În mijlocul unei tăceri mormântale se ridică Andrassy palid de emoțiune:

Andrassy: Onorată Cameră!...

Un glas de pe băncile naționalităților strigând: **Unde-i cuvântul de onoare?! Se naște un sgomot infernal.** Kossuthiștii sbiară: Cine a fost mizerabilul? Să se arete! Sgomot continuu. Președintele sună agitat. Strigăte: Să iasă cine a fost!

Se scoală deputatul slovac *Milan Ivanca* și spune, că el a fost. Mamelucii aruncă injurii colosale la adresa deputaților naționaliști: **Dați-i afară! Dați-i afară!**

Andrassy stă palid, tremurând, în mijlocul furtunii de insulte ce se încrucișează în aer, unele căzând asupra lui altele asupra naționaliștilor. Continuând spune că depune proiectele reformei electorale. Încearcă apoi să desvoalte principiile generale de cari s'a călăuzit în alcătuirea lor.

Românii: Frumoase principii!

Andrassy: Nu întreb dela domnii naționaliști!

Românii: Ați făgăduit votul universal, egal și secret! *Rușine!!* (Sgomot mare).

Andrassy: Nu-i adevărat!

Deputații **Vasile Goldiș, Aurel Vlad și Iuliu Maniu**, sar dela loc și strigă: **Mințești!**

Kossuthiștii; sărind de asemenea dela locurile lor: **Afară cu ei! Trădători de patrie! Mergeți în România!**

Președintele îndrumă pe dl *Goldiș* la ordine. Furtuna frământă întreaga sală. Pe galerii spiritele iritate. Minute întregi **Andrassy** nu ajunge la cuvânt.

Andrassy continuând spune, că principiul său e ca toate clasele sociale și toate naționalitățile să între în parlament, dar conducerea îi compete națiunii ungurești și ca-

rațterul național al țării trebuie să fie din ce în ce mai pronunțat unguresc. (Sgomot infernal pe băncile naționaliștilor).

V. Goldiș: Ești un înșălător!

Constituționalii și kossuthiștii stau să-și rupă baierele pieptului vociferând: La ordine! La ordine! *Afară cu el!*

Andrassy, tremurând se întoarce către naționaliști: **Voi pune capăt demagogiei D-voastre!**

Șt. Pop: Vorbești în numele oligarhilor!

Andrassy: Nu vreau să fac salt în întunec, dând vot maselor neștiutoare. Vreau să asigur dezvoltarea istorică a țării.

V. Goldiș: *Jaful de veacuri!*

Sgomot colosal. Naționaliștii strigă — secondați de democrați, de deputații *Mezőfi, Pethő, Bródy, Molnár, Farkasházy* —: **Mințește ministrul!**

Președintele: Chiamă la ordine pe dl *Goldiș*.

Andrassy, apăsât — adresându-se către români: Țara aceasta trebuie să rămâie ungurească!

Românii, sărind în picioare: *Țara aceasta e poliglotă!* (Sgomot enorm.)

Andrassy: Voi asigura dezvoltarea ei, împotriva D-voastră, cari vreți s'o distrugeți!

V. Goldiș: Ești un calumniator!

Sgomot infernal. Un glas strident: **Trebuie ucis mizerabilul!** Mai multe voci întreabă: Cine a fost!?

Președintele chiamă iarăș pe dl *Goldiș* la ordine.

Un kossuthist: N'aveți sânge în voi!

Șt. Pop: Nu, că de 1000 de ani ni-l sugeți mereu!

Strigăte la adresa românilor: **Trădători, mizerabili!**

Andrassy termină într'un sgomot infernal. Kossuthiștii și constituționalii aplaudă. Naționaliștii aruncă o ploaie de insulte asupra lui **Andrassy**.

În aer roiesc o multime de hârtiuțe ce se cern de pe galerii. Ele se aștern pe băncile deputaților și conțin protestele socialiștilor, cuvinte grele la adresa »contelui negru.«

Lupta pentru votul universal.

Adunarea din Ticvanul-mare.

Mai număroși ca la Răcășdia s'au prezentat oamenii la Ticvanul-mare. Puteau fi cam 6—700 sute de suflete, țărani chipeși cu fețe inteligente. Este doar una dintre fruntașele comune din jurul Oraviței. Constituindu-se adunarea se alege președintele țaran *Ioan Popa*, iar notar dl *Alexandru Bojincă*.

Dl *C. Brediceanu* și-a făcut apoi darea de seamă, amintind de lupta mare ce o poartă deputații în dieta țării.

Discursul a fost ascultat cu vie atențiune, fiind deputatul des intrerupt de către alegători.

A vorbit apoi despre votul plural domnul *A. Novac*.

Moțiunea a fost compusă și citită de dl *A. Bojincă*, a fost primită cu aclamațiune. — S'a expediat și o telegramă de fidelitate Coroanei.

Ambele adunări au decurs foarte liniștit și în mod pașnic. *Soll.*

Adunarea din Răcășdia.

Conform programului staverit mai înainte, poporul din Răcășdia și jur s'a adunat în număr destul de frumos — binișor peste 200 — spre a ascultă glasul deputatului lor. Constituindu-se adunarea s'au proclamat prezident pâr. *Nic. Pănciovan* din Voivodinț, iar notar *Inv. în pensiuie D. Popovicu*.

Prezidiul dând cuvântul deputatului cercual *Dr. A. Novac*, aceasta își desfășură în cadrul unei frumoase vorbiri activitatea de până acuma. Vorbește apoi dl *C. Brediceanu*, trezind cu organul lui puternic fiori de însuflețire. Țiindu-se de situația actuală au mai vorbit d-nii *Dr. P. Cornean, Dr. V. Meșter*. Se primește o moțiune, în care se asigură de neșărmită încredere deputații naționali și de fidelitate — Tronului.

Între inteligenții veniți la adunare am văzut pe d-nii *Dr. I. Tamășiel și Dr. M. Gropșian, adv. în Oravița*.

Adunările populare din comitatul Bistrița-Năsăud.

Steagul luptei pentru votul universal s'a desfășurat cu cinste și în comitatul Bistrița-Năsăud. Poporul a dovedit un interes vrednic de toată lauda. »Revista Bistriței« dă în tablou general rapoartele despre adunările ținute. Scoatem și noi din acest tablou rapoartele cari ne-au lipit, pentru a oferi cetitorilor noștri o icoană cât mai fidelă despre marea mișcare românească.

Adunarea din Șleuț.

S'a ținut în 1 Nov. în localul școlii. Prezent cam 500—600 înși, încât nu încăpeau în școală. Restul prin curte și pela ferestre. Administrația a fost reprezentată prin notarul și 4 gendarmi, întrați din ordin în sală, iar alți 4 gendarmi erau la primărie. Monorul, Sebișul, Șieul, Sântioana, Posmușul, Rusciorul au fost reprezentate.

De prezident s'a aclamat septagenariul *George Suciu*, un venerabil bătrân, fruntaș din garda veche; iar de notar al adunării *Teodor Suciu*, un alt fruntaș. Oratorul delegat din Bistrița, a fost dnul *Dr. G. Tripou*, care după deschiderea adunării a luat imediat cuvântul, și într'o vorbire de 3 sferturi a făcut critica proiectului electoral până în amănunte. Poporul a intrerupt des, și alocurea foarte sgomotos.

Cătră sfârșit efectul a fost la culme. Întreg poporul a izbucnit în lacrimi. Erau lacrimile mândriei naționale călcate, dar care nu se dă biruită.

Aceasta întrunire va rămâne neștersă din inimile celor prezenți.

Adunarea a decis: Trimiterea unei telegrame omagiale *Maletășii Sale*, citită în adunare, și trimisă imediat, apoi o aderență călduroasă la adresa deputaților noștri. Aceasta s'a trimis cu poșta.

Poporul abia a voit a se despărți și a se despărți. Starea sufletească a poporului a fost bărbătească, escelentă. *Unul din cei de față.*

Adunarea din Borgoprund.

S'a ținut în sala cea mare a hotelului comunal. De față a fost popor din toate comunele văii Bărgăului, sala a fost plină, popor câteva sute de persoane.

Adunarea a fost deschisă de dl Ioan Dologa, preotul din Borgotiha, care a fost aclamat și de președinte, notar a fost ales țăranul fruntaș Vrahmas. Din partea autorității politice notarul Victor Vana.

Intrându-se în ordinea de zi a luat cuvântul președintele Ioan Dologa și într-o avântată vorbire a dezvoltat situația politică și a făcut cunoscută reforma votului universal, arătând scopul proiectului elaborat de ministrul Andrassy și că e de periculos e pentru poporul nostru. De aceea datoria poporului amenințat e, ca să protesteze în contra acestui proiect și să pretindă o reformă dreaptă pentru toți fiii patriei. La urmă a prezentat proiectul de concluz, care a fost primit cu aclamațiune.

Expunerile oratorului au fost urmărite cu interes de poporul adunat și adeseori întrerupte cu furtivoase aclamațiuni.

Din adunare s'a trimis numai decât telegramă omagială la Majestatea Sa, cerându-se ajutor la introducerea adevăratului vot universal, fără restricții nedrepte și s'a protestat în contra pluralității. S'a votat recunoștință și mulțămită deputaților naționaliști și îi îndeamnă și pentru viitor la luptă pentru drepturile poporului.

Adunarea a decurs în liniște, cu demnitate și mare însuflețire.

Adunarea din Ilva-mare.

Pentru ziua de 1 Noemvrie a. c., precum în alte părți așa și în Ilva-mare a fost convocată o adunare populară pentru a protesta în contra votului plural și a manifesta pentru votul universal, egal, secret, direct și după comune. La aceasta adunare au luat parte comunele convocate Ilva-mare, Măgură și Sâmbiosif în frunte cu bravii lor preoți, la al căror glas și-au lăsat oamenii lucrurile lor și au alergat cu sete și dor pentru a câștiga și ei drepturi. Adunarea s'a deschis la orele 11 a. m. prin frumoasa vorbire a părintelui Ieronim Săvoacă. Ca președinte a fost aclamat dl Săvoacă, iar ca notar Ștefan Buzila. Părintele Zaharie Bulbuc în alese cuvinte face un expozeu al situației politice, după care adunarea în număr de vreo 500 participanți, la propunerea dlui Bulbuc decide unanim: 1. Expedierea unei telegramme omagiale Majestății Sale și cererea ajutorului prealabil pentru introducerea votului universal. 2. Adunarea protestează în modul cel mai hotărât în contra introducerii intenționate a votului plural. 3. Adunarea votează încredere deputaților naționaliști. După aceste adunarea fu închisă prin alese cuvinte din partea domnului Ieronim Săvoacă.

Adunarea din Sângeorzu-rom.

S'a ținut Duminecă în 1 Nov. în parcul dinaintea hotelului »Hebe«. Deschiderea a făcut-o dl Dr. Andreiu Monda, medic în Sângeorz. Dsa în cuvinte frumoase a arătat scopul acestei adunări și a salutată pe poporul de față, mulțămindu-i că s'a prezentat în număr frumos la această adunare. De președinte a fost aclamat tot dl Dr. Monda. Din partea autorităților a fost de față dl preot Victor Schiffbäumer din Rodna-veche. De față la adunare a fost inteligența și popor cam la 300 persoane din Sângeorz. Depărtarea locului de adunare de la centrala comunei a fost cauza că nu a fost și mai mult popor de față.

La situația politică în general și la discuția reformei electorale a luat cuvântul Dr. Victor Onișor, într-o cuvântare ținută pe înțelesul tuturor a tratat situația politică a poporului nostru de la intrarea în activitate, angajamentele luate de coaliție când a ajuns la guvern, în special pentru introducerea reformei electorale pe baza votului pentru toți, a făcut cunoscut în trăsuri generale proiectul de reformă al ministrului Andrassy,

tendențele acestuia de a asigura și în viitor dominația păturei celor bogăți din populațiunea țării și aceasta prin restrângerea dreptului de vot la știința de carte de-o parte, iar de altă parte prin introducerea votului plural.

Țăranul I. Mariuși luând cuvântul întreabă că cine nu va ști scrie și cetii ungurește avea-va drept de vot și arată, că aceasta ar fi o mare nedreptate pentru poporul dela sate. I-s'a dat lămurirea, că după proiectul adus de gazete, ministrul a părăsit acest gând și că vrea să deie dreptul de vot la toți cei ce știu scrie și cetii în limba lor.

Poporul în mai multe rânduri a dat expresiune dorinței sale prin întreruperi foarte potrivite.

După aceea a luat cuvântul dl Aurel Chintean, preot administrator, și după o motivare potrivită a prezentat proiectul de concluz primit unanim de adunare, prin care s'a hotărât: 1) să se trimită telegramă omagială Maj. Sale, în care se cere ajutorul în introducerea votului universal nefalsificat, se protestează în contra pluralității și a restricțiilor nedrepte; 2) adunarea cere introducerea votului universal nefalsificat, care să iie în șanturile constituțiunii pe toți cetățenii țării, fără deosebire de clase, neamuri și confesiuni, cu vot asemenea, secret, direct, cu votare pe comune și nelegat de știința de scris și cetit, protestează în modul cel mai hotărât în contra pluralității și în contra votului prin delegați, care introduce neegalitatea între cetățeni; 3) adunarea votează încrederea deputaților naționaliști, își exprimă recunoștința pentru lucrarea lor de până acum și îi roagă, ca să lupte și în viitor cu energie pentru drepturile poporului.

Dr. V. Onișor a mai făcut apel la învățători, ca să se supună sarcinei de a ține cursuri pentru alfabeți și cătră țărani cari n'au ajuns să știe scrie și cetii ca însușindu-și știința departe să ajungă la dreptul de vot. Fruntașii de față au declarat, că învățătorii din Sângeorz au și luat deja angajamentul de a ține curs pentru alfabeți și că aicum în comună se află foarte puțini bărbaiți, cari să nu știe scrie și cetii.

Dl președinte a închis apoi adunarea, care a decurs în cea mai frumoasă ordine și însuflețire.

La adunare au fost de față și 3 jandarmi, dar nețarmăți, și numai în echipament de plimbare.

Adunarea din Feldru.

Adunarea s'a ținut în grădina dinaintea bisericei, care a fost plină de popor, cel puțin o mie de persoane. Din partea autorității politice a fost dl notar Grigore Bancu.

Dl Emil Ștefănuț, parohul Feldrului, într'un avântat cuvânt a deschis adunarea și a arătat scopul ei, de a arăta care este voința poporului din această vale frumoasă a Someșului cu privire la reforma votului pentru toți. Vorbirea a fost ascultată cu însuflețire și aclamată. De președinte al adunării a fost aclamat dl Emil Ștefănuț, iar de notar țăranul fruntaș Grigorie Iloafe. Intrându-se în ordinea de zi a luat cuvântul dl Dr. Victor Onișor vorbind în același sens ca la adunarea din Sângeorz.

Dup'aceea fruntașul țăran Toader Scridon a prezentat proiectul conclud, primit de adunare cu unanimitate și însuflețire. Dl președinte apoi a enunțat concluzul identic cu al adunării din Sângeorz și s'a cetit telegrama omagială cătră Majestatea Sa.

Poporul din Feldru a dovedit o mare însuflețire și interes față de această adunare, care a fost una dintre cele mai impozante și mai bine succese.

S'au mai organizat adunări în Năsăud, Rodna-veche, Bistrița și Beclean, pe cari cetitorii noștri parte le cunosc din rapoartele de până acum publicate de »Tribuna«.

Adunarea din Glod.

— Raport special. —

În comuna Glod cercul Ileanda Mare, în 8 Nov. l. c. s'a ținut o frumoasă adunare populară pentru votul universal. La adunare a participat aproape 1000 de țărani sub conducerea cărturarimii din partea locului. De președinte a fost ales Dr. Victor Pop, avocat în Ileanda-mare, oratori au fost domnii Dr. Teodor Mihali deputat și Dr. Clemente Barbul avocat în Dej.

Dr. Teodor Mihali într-o cuvântare de o oră a înșirat peripețiile prin cari a trecut clubul național de când a intrat în parlament. A trecut apoi la situația politică arătând înșămăntatea votului universal, și primejdia mare ce amenință drepturile cetățenești dacă s'ar primi proiectul ministrului de interne. Constată cu multă părere de rău că Majestatea Sa și-a dat învoirea prealabilă la proiectul ministrului de interne, în înțeleșul căruia s'ar face o lege electorală reacționară, pe baza principiului pluralității și a publicității fiind astfel cei mai mulți cetățeni excluși de la dreptul electoral.

Mulți dintre alegători luând la cunoștință despre aprobarea proiectului Andrassy au răspuns cu voce plină de durere: »Destul de trist și de dureros că și de astă-dată suntem abandonați și dași pradă oligarhiei ungurești, — așa se vede că multele jefte aduse pentru țară și tron nu se iau în seamă!«

Dr. Clemente Barbul rostește apoi în grai popular o vorbire însuflețită accentuând necesitatea de a ne alia în această luptă grea cu toate partidele din țară, cari voiesc introducerea votului universal nefalsificat.

Adunarea primește cu entuziasm, aducând o hotărâre în senzul vorbirii dlui Barbul.

Președintele, Dr. Victor Pop, imparte sfaturi și îndemnuri poporului, care a dus cu sine adânci impresii.

Un participant.

Din România.

Românii și sârbii. Iată textul telegrammei trimisă legațiunei sârbe din capitală, pentru a aduce mulțămiri guvernului român cu ocazia trecerei A. S. R. Principelui Gheorghe prin țară:

»Rog exprimați îndată guvernului român cele mai călduroase mulțămiri regale pentru atenția arătată A. S. Principelui moștenitor, cu ocazia călătoriei sale prin România.« Velimirovici.

Starea sănătății I. P. S. S. Mitropolit primat. Înalt P. S. Sa mitropolitul primat Iosif Gheorghian, suferind de varice vezicale a avut în zilele de 24 și 25 Octomvrie hemoragii abundente pentru care s'a simțit nevoia unei operațiuni de urgență.

Operația de talle hypogastrică s'a făcut în ziua de 25 Octomvrie de cătră dnii doctori Leonte și Bărdescu și a fost bine suportată.

După operație I. P. S. Sa a avut o noapte bună cu temperatura normală 37°, plusul 34, somn liniștit; hemoragia complet oprită.

Este mare nevoie că I. P. S. Sa să păstreze o liniște absolută.

Pentru un moment orice pericol pare înconjurat.

Semnați: Doctorii Leonte, Bucliu, Bărdescu, Moscu, Gheorghian.

Ieri interesându-ne la palatul mitropolitan de starea sănătății I. P. S. Sa Mitropolitului, ni-s'a comunicat, că starea i-s'a ameliorat mult. La masă a avut poftă de mâncare, și i-s'a dat o supă, un ou, și puțin lapte.

Temperatura i-a fost de 37 grade. În tot timpul zilei lângă P. S. Sa a stat dl Dr. Moscu, care i-a dat toate îngrijirile.

Pe la orele 9 seara starea sănătății i-s'a îmbunătățit și mai mult.

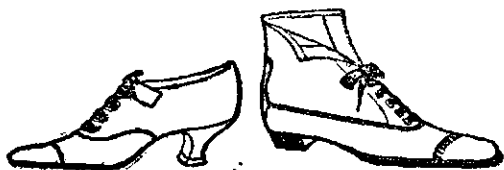
Interesându-ne din nou la ora 1 noaptea am fost înștiințați că P. S. Sa doarme liniștit. Orice pericol este înlăturat.

(»Viitorul«).

Szimonidesz și Raduch

pantofar

Kolozsvár, Vesselényi Miklós utca 4.

Își recomandă on. public din loc și provincie, marfa lor de prima calitate, care se bu-ghete pentru picioare cură de bună reputație. Fac ghete bolnave, mai departe ghete moderne de copii, bărbaiți și dame din cel mai bun material și cu prețuri moderate.

•• Pentru comande din provincie rugăm să ni-se trimită de model o ghiță veche ••

Griza orientală.

In jurul tratativilor turco-bulgare.

Cercurile guvernamentale din Sofia sunt foarte nemulțumite de modul cum se procedează la înțelegerea turco-bulgară.

Ziarul „Vecerna Pošta“, spune că baza îngustă pe care Turcia pune tratativele, nu e un semn că împăcarea este posibilă. Toate ziarele turcești îndeamnă guvernul ca să se discute numai chestia căilor ferate orientale, chestiile politice să fie lăsate la o parte pentru conferința europeană.

Intre „Şirai-Umet“, organul tinerilor turci și „Ieni Gazeta“ s'a încins o polemică cu privire la tratativele turco-bulgare. Şirai-Umet declară că trebuie o împăcare numai cu Bulgaria, nu și cu Austria. „Ieni-Gazeta“ organul marelui vizir susține că împăcarea trebuie făcută cu ambele state. Tinerii-turci au o declarație foarte semnificativă că Turcia nu trebuie să se fie după tratative, ci să-și pregătească praful de pușcă uscat pentru sângele ce trebuie să se verse după moartea împăratului Austriei. Şirai-Umet declară că tratativele cu Bulgaria să se mărginească numai la partea financiară, asemenea chestia tributului și a căilor ferate orientale, chestiile politice cum este aceea a independenței să se discute în congresul european.

Isprăvile unui prinț moștenitor.

Ziarul „Times“ scrie sub acest titlu: principele moștenitor al Serbiei și-a însemnat înapoierea în Belgrad printr'un discurs cu totul violent și imprudent, de natură a cauza guvernului sârb mari dificultăți.

Chiar dacă n'ar fi urmat de consecințe mai serioase, discursul rostit de principe încurcă puterile cari ar fi dorit sincer să obțină oare-cari satisfacțiuni pentru Serbia.

Am fi surprinși dacă această manifestare a principelui nu ar fi desaprobată la Petersburg.

NOUTĂȚI.

ARAD, 11 Noembrie n. 1908.

— **Antisanctiunea**, ce Maiestatea Sa a dat proiectelor contelui Andrassy, a produs și în România o adâncă impresie. Ziarul »Voința Națională« și »Conservatorul« reproduc articolul ce a scris »Tribuna« din acest incident.

— **»L'Indépendance Roumaine«**, care ne sosește la punerea ziarului sub presă, aduce un articol important intitulat Români din Ungaria. *Il vom reproduce în numărul nostru de mâine.*

— **O faptă demnă de imitat.** Ni-se scrie: Dl Ioan Theodorovici, maior ces. și reg. în pensune din Timișoara, a donat »Alumneului gr. or. român din Timișoara« o casă în Timișoara Fabric în valoare de 7000 cor. Fiind Alumneul acesta una dintre instituțiile noastre cele mai de lipsă, donatorul maritim a aflat cea mai potrivită cale pentru manifestarea sentimentelor sale nobile față de neam. Ii dorim deci încă multe zile îndelungate și mulți imitatori de această faptă nobilă. Actul de donațiune s'a transpus deja spre aprobare Veneratului Conzistor din Arad prin avocatul din Timișoara Dr. Aurel Cosma.

— **Promoție.** Sâmbăta trecută s'a promovat la universitatea din Budapesta intru doctor de medicină, dsoara Izabela Bontilovici, fiica directorului școlar Augustin Bontilovici din Uzdin (Torontal Ozora).

— **Hymen.** Dl Petru Cipou, teolog abs. inv. în Lunșoara și dsoara Mărioara V. Filip, anunță cununia lor, ce se va serba la 3 (16) Noembrie 1908 la 2 ore p. m. în biserica română din Achis.

— **Incendul din Câmpina.** Sâmbăta la orele 9 s'a declarat un incendiu grozav la Câmpina (România). Niște râi făcători au deschis un robinet al societății „Traian“ spre a lua păcură. Ei n'au putut să închidă la loc însă robinetul. Atunci păcura a început să curgă într'un părțu ce se varsă în Prahova. Acest părțu trece pe la o moară. Acolo păcura se aprinse și rîul de păcură începî să curgă la vale, — de astădată însă eră un infricoșător rîu de foc. Moara a fost prefăcută în cenușe. Au fost distruse vre-o 23 case din comuna Poiana. Panica eră de nedescris. Pa-gubele sunt mari. In cele din urmă, incendiul a fost localizat.

— **Necrolog.** Sofia de Popa Radu născ. Stoia ca mamă, Victoria de Popa Radu ca soră și Aron de Popa Radu ca unchiu aduc tuturor rudeniilor, amicilor, colegilor și cunoscuților la cunoștință, că preaiubitul și bunul lor fin, frate și nepot *Alfons de Popa Radu*, oficial reg. ung. de finanțe după un morb greu, fiind provăzut cu sacramentul muribunzilor, în etate de 33 ani, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, la 8 Noembrie a. c. 4 ore p. m. Osămintele scumpului defunct s'au depus, din locuința proprie Quergasse nr. 11 spre eterna odihnă, în 10 Noembrie a. c. 2 ore p. m. în mormântul propriu de lângă biserica gr.-cat. din Sibiu, poarta Turnului.

Dormi în pace suflet blând!

— **Experiențele lui Zeppelin.** Principele moștenitor al Germaniei a sosit Sâmbăta dimineața și a făcut împreună cu Zeppelin o ascensiune la orele 11:20, deși suflă un puternic vânt dela nord.

Balonul Zeppelin a sosit la orele 2 pentru a aștepta trenul cu împăratul Wilhelm. Balonul a manevrat în vecinătatea grăii la o înălțime de 150—200 de metri. Din nacelă principele moștenitor a agitat batista pentru a saluta pe împărat, care a răspuns salutărilor. Sosind la castel, împăratul a eșit pe terasă. Zeppelin a făcut ocolul cu balonul împrejurul castelului, iar prințul moștenitor a asvârlit o scrisoare. În urmă balonul a luat direcțiunea lacului Constanța.

Balonul Zeppelin s'a scoborât cu bine la Manzell la orele 5:50 seara după o cursă escelentă de 6 ore și jum. Balonul a trecut pe la orele 5 seara de asupra Constanței a cărei populațiune a aclamat cu entuziasm pe principele moștenitor și pe Zeppelin.

Contele Zeppelin a fost poftit la dejun de împăratul Wilhelm.

— **John Burns la regele Eduard.** Săptămâna trecută, John Burns, acumina ministru, odinosră socialist și căpetenie a muncitorilor fără lucru, a fost de-a stat de Sâmbăta seara până Luni dimineața la Sandringham, la palatul regesc. Călătoria a făcut-o într'un tren al Curței împreună cu prințul și cu prințesa de Wales. Dela gară a mers până la palat în automobilul regal.

John Burns a stat la cină cu regele și cu familia regală, a mâncat pe damasc, pe „Bleu du roi“ dela Sèvres, din talere de filigramă de aur. Unde se uită lux, scumpeturi, opere de artă. În mijlocul mesei un buchet înalt de un metru, de florile cele mai alese, împraștiă miroase fermecătoare. Din candelabre strălucea lumină electrică, frângându-se prin sute de prisme de cristal și luminând oglinzi înalte, console de marmoră și colonne.

John Burns, zice corespondentul lui „N. Fr. Presse“ ospătează bucatele cele mai alese, căci regele Eduard are un artist din meseria aceasta. Dar din vinurile alese și din țigările rari nu gustă, căci e abstinent din tinerețe.

A doua zi regele s'a primblat cu el în parcul dela Sandringham, arătându-i alea de tei, grajdurile, localul câinilor de vânat, herghelia și lăptăria reginei. Apoi s'au închis în bibliotecă și au discutat chestia muncitorilor cari nu au de lucru.

— **Invenția prințului de coroană germană.** Se anunță din Berlin ziarului „N. Fr. Pr.“ că prințul de coroană al Germaniei va face comenzi cu butonii de manșete inventați de dânsul și pentru cari, după cum s'a anunțat, a luat patentă. Prințul a dat vânzarea butonilor unui juvaergiu din capitala Germaniei.

— **Zeita cu vâl.** Von Oppenheim a publicat o lucrare sub titlu de: „Tell Halaf și Zeita cu vâl“, în cari arată descoperirile ce-a făcut el ales la Tell Halaf, o movilă, lângă partea de sus a rîului Habur, care se varsă în Eufrat. A adăugat o mulțime de inscripții, chipuri de zei și animale, și îndeosebi idolul zeiței cu vâl. Închinarea la această zeiță, la popoarele din Asia apuseană, e în legătură cu închinarea la stele.

Nicăiri nu s'a aflat până acumina vre-o zeită cu obrazul acoperit. Intre rămășițele dela Hititi s'au aflat cei drept idoli cu vâl, dar aruncați pe apă. La Tell Halaf s'a aflat cel mai vechiu idol cu vâl pe obraz cu o pănzătură. Plutarh, ce-i drept, vorbește de idolul zeiței Isis, la Sais, care ar fi fost cu vâl și ar fi avut inscripția: „Eu sunt totul; trecutul, timpul de față și viitorul. Nici un muritor nu mi-a ridicat până acumina vâlul.“

Dar în Egipt nu s'a aflat până acumina nici idol, nici inscripții, nici nimic de acest fel. Nici o statuă egipteană nu are vâl. De aceea s'a socotit fabulă spusa lui Plutarh.

— **O domnișoară de religione românească** studiată în școală națională, inteligentă, plăcută, econoamă bună și cu parale etc., e rugată a înzista pe lângă părinți, rudeni și cunoscuți, ca numai dela tînărul comerciant român F. A. Degan din Fiume (Pošta) nr. 163 să cumpere cală, tea, etc., și bomboane. El locuiește în via Andrassy nr. 21 și are telefonul nr. 945. Mărfurile lui sunt proaspete, mai fine și mai ieftine decât la oricine și el le trimite francat și vămuit în pachete postale de 5 kg. Epistolele scrise cur românește să se adreseze la susnumitul comerciant, care trimite și prețcurent românesc gratuit. Sunt binevăzute cocoanele și doamnele.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 11 Noembrie 1908.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Grâu pe Oct. 1908 (100 klg.)	24.84—24.86
Săcară pe Oct.	20.48—20.50
Cucuruz pe Maiu	14.94—14.96
Ovăș pe Oct.	17.02—17.04

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu nou	
De Tisa — — — —	24 K. — 25 K. 60
Din comitatul Albei —	23 > 80—25 > 15
De Pesta — — — —	23 > 85—25 > 20
Bănățenesc — — — —	23 > 90—25 > 60
De Bacica — — — —	23 > 90—25 > 45
Săcară — — — —	19 > 75—19 > 90
Orzul de nutreț, cvallit. I.	16 > 05—16 > 20
„ de cvallitatea II.	15 > 70—15 > 05
Ovăș de „ I.	16 > 85—17 > 15
„ „ II.	16 > 35—16 > 65
Cucuruz vechiu — —	17 > 80—18 > —

Pošta Redacției.

Dr. L. Gh. Mодоș. S'a regulat. A mers azi la soare și dela R. și dela administrație.

Pošta Administrației.

Dr. P. O. Brad. Intrebatul e luat la milizie, 2 ani și servește în Oradea-mare.

Redactor responsabil Constantin Savu.
Editor proprietar George Nichin.

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

AVIZ!

Într-o cancelarie avocațială află aplicare scriitor preferit iurist, eventual și candidat cu un riguros. A se adresa la administrația »Tribunei« în Arad.

Prețul cărnurilor

Am onoare a aduce la cunoștința on. publică că începând cu ziua de azi, am scăzut prețul al cărnurilor:

Carne de vită îngrășată:

1 kg. carne de vită îngrășată partea dinainte 48 cr. 1 kg. carne de vită îngrășată pentru supă 60 cr. 1 kg. carne de vită gulaș 56—60 cr. 1 kg. carne de friptură, roșbraten pește de sus, pește albă 68 cr.

Carne de vită bătrân:

1 kg. carne de vită bătrân, partea dinainte 48—52 cr. 1 kg. carne de vită bătrân partea dinapoi 64—68 cr.

Carne de vită tânăr:

1 kg. carne de vită tânăr partea dinainte 68 cr. 1 kg. carne de vită tânăr partea dinapoi 88 cr.

Carne de porc:

1 kg. carne de porc 72 cr. 1 kg. cotlete de porc 80 cr. 1 kg. natură curată topită 68 cr. 1 kg. sâmbină 70 cr.

Solicitând părțile interesate public sunt cu neosebită stimă:

George Farkas

Arad, strada Forray, (în casa lui Kristyory). Lângă magazinul de bere a lui Deutsch.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o oboseală, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos.

Ziarul nostru roagă pe onorat public că la cererea prețurilor curente sau la ori ce cerere de cumpărare să se provace că adresa firmei se scrie în Tribuna.

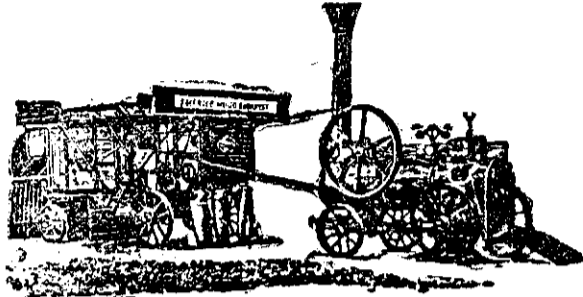
Un candidat de avocat

cu praxă

află aplicare pe lângă condițiuni favorabile în cancelaria subscrișului.

Seini, 5 Noemvrie 1908.

Dr. Aurel Nyilvan, adv.
Seini — Szinérváralja.

**Provisiuni de mașini cu vapor
LOCOMOBILE**

făcător de jirezi de paie

în formă întrebuițată și cu dregere

se pot căpăta pe lângă condiții de plătire foarte favorabilă la firma

SEIFRIED HUGÓ

BUDAPEST, V., str. Katona József 17.

AVIZ!

Am onoare a aviză on. publică atât din provincă, cât și din loo, că primesc tot felul de lucrări în bransa mea

în atelierul meu de pantoferie,

care deși există abia de un an a câștigat multe recunoștințe, și e asortat cu tot felul de ghețe fason nou de Paris și englezești, executate cât de fin. Tot asemenea lucrez ghețe pentru picioare bolnave, specialități în ghețe de chelneri și tot felul de reparaturi cu prețuri moderate cât se poate de prompt

Mare deposit în creme de ghețe și tocuri de gumă veritabile englezești.

Solicită spriginul on. public

ZIMMERMANN JÁNOS

atelier de ghețe

Arad, Str. Deák-Ferencz Nr. 10.

Cele mai bune mașini de cusut de azi sunt

PFAFF

Mersul ușor fără șgomot. Ediție de gust. Durabilitate fără seamăn. În întrebuițarea cea mai eficientă, cea mai practică pentru broderie artistică. Se pot căpăta în magazinul lui

Hammer Vilmos

Maestru de electricitate

Arad, Szabadság-tér 7. Telefon 96.

Mare succes. Invenție nouă.

Dinții susțin sănătatea

căci sub influința lor stau organele mistuirei, care natural au înfruntare asupra sănătății. Fiindcă sănătatea e mai scumpă tezaur din lume, de aceea vă recomand noua mea invenție, care nu e frază goală ci vă dă o probă sigură

**cosmetical de dinți „Hófehér“
a lui Nádler**

care și cei mai neglijenți dinți îi curăță depărtându-le negreala sau gălbineala și îi face albi ca și zăpada

O singură experimentare adevărește, că „Hófehér“ e mai bun ca praful, crema și pasta de dinți, că nu e în el praf care să frece, care se pune pe gingii și între dinți și ducând smalțul de pe dinți produce dureri de dinți și de gingii. Nu conține săpun, ca altele.

»Hófehér« e un lichid produs din sucuri de plante pe cale chimică, și are un gust plăcut.

Prețul unei sticle 1 cor. 50 fil., care ajunge 1—2 ani.

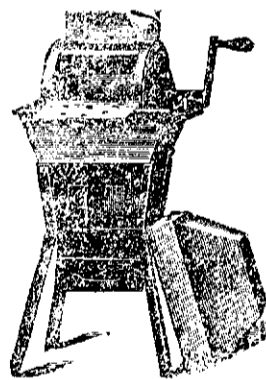
Se capătă la:

Nádler Lajos

ARAD, în depozitul din Andrásy tér 20,
Local fabricii: Varjassy József utca 32, (casa proprie).

Sub scutul legii și patentat!

Catalog de prețuri trimitem la dorință.

Mașina de spălat cu aburi

(„Teligöz“) sistem J O H N.

Cea mai perfectă mașină de spălat a actualității!

În raport cu spălătul cu mână, se economisesc 75% din timp, lucru, săpun, sodă, apă și combustibil. —

Rufe se cruță.

Aparat de spălat, fert, aburit și desinfectat totodată. — Ocupă loc mic.

Garanție: se transportă pentru încercare — care fără nici un obligament. —

Deposit stabil:

Pöhm János

ferărie.

ARAD, Szabadság-tér.

Catalog de prețuri trimitem la dorință.

E indispensabil în ori-ce casă!

E indispensabil în ori-ce casă!

Katzki Antal

atelier mehanic de mașini de cusut și biciclete
Temesvár, Belváros, Lonovics-u. 6 SZ.
 (Intrarea prin partea străzii Jenő főherceg).

Se angajază să repare și să procure *mașini de cusut, mașini de împletit ciorapi, biciclete motoare, automobile, gramofone și mașini de scris, precum sonerii electrice și repararea telegrafelor de casă și introducerea lor.* — Ține în deposit *mașini de cusut nouă și biciclete, tot așa gramofone și părți separate de mașini de cusut și biciclete.*

Mare asortiment în plăci românești pentru gramofone cu diametru de 25 cm., 4 cor. 50 fil.

Preț curent gratuit
 și porto franco. —

HEICZER FERENCZ

croitor de haine civile preoțești și uniforme.

Nagyvárad, strada Körös nr. 22.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. preoți că mi-au sosit pentru sezonul de toamnă și iarnă postavurile negre, cari își păstrează culoarea și le țin în magazinul meu bine asortat, pentru comanda din provincie ajunge o reverendă de model, sau o haină, la dorință mă duc ori unde cu plăcere pe cheltuiala mea proprie.

Tot asemenea țin în magazin postavurile cele mai noi și moderne din patrie, franceze și engleze pentru tot felul de pardesiuri și paltoane de iarnă foarte bune.

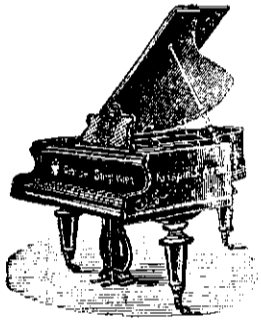
Alexandru Văleanu

magazin de mănuși, de bandaje și de pantofărie ortopedică
Sighetul-Maramurășului.

Piața principală (Folie)

Beșici de gumă americane
 beșici de peșă — franțuzești.
 Prezervativi
 femmeiești, Ciorapi de gumă
 suspenzoare, bandaje, mănuși
 bandaje „Diana”
 — irigatoare.
 Execut după comandă medicală
 ghețe ortopedice pentru picioare
 oare ori-cât de bolnave și dur
 — — — roase.

Fondat în 1850.

JOSIF KRISPIN Piano

Deák Ferencz u. 28.

Imprumutarea pianului dela 6 cor. în sus.

Intre plăcerile vieți familiare se socotește la tot cazul și pianul. În magazinul meu stau plane la dispoziție: dela 700 de cor. în sus, noi, și dela 200 cor. în sus folosite.

Acordarea pianelor în loc și provincie le fac prin ajutorul meu cu diplomă.

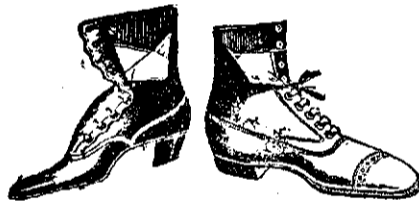
În biblioteca mea de împrumut, publică, în care sunt opuri beletristice: maghiare, germane și franceze în asortiment bogat.

Taxa de împrumut a bibliotecii: pe o lună 1 cor. de volum 8 fil.

Fritsch & Connert

atelier de ghete.

Medias — Medgyes.

Lucru de mână garantat.

Ghete de șevro pentru domni . . .	K 11.—
» » box » » . . .	K 11.—
» » șevro pt dame cu bumbi . . .	K 10.50
» » » » cu șirete . . .	K 9.50
Jumătăți de șevro pentru dame . . .	K 8.—
Ghete tari de muncitori dela . . .	K 4.80
Ghete de copii dela	K 3.—

Material de I-a clasă.

Prima fabrică pentru slefuitul sticlei, pentru lucrări artistice de sticlărie și fabrică de oglinzi din sudul Ungariei
Arad V, Pécskai-ut 17. Telefon 525.
 va pune în funcțiune uzinele sale în ziua de **21 Oct. 1908.**
 Efectuește repede și ieftin comenzile următoare:
 Oglinzi șlefuite sau simple, lucrări de sticlărie artistică încadrate în aramă pentru instalații de vitrine, geamuri călite, oglinzi de Veneția. Lustruiri
 — — de oglinzi vechi cu prețuri moderate. — —

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄ și 5⁰/₁₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez speșele de intabulare, convertez datorile de interese mari.

— Resolvare grabnică, serviciu prompt. —

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-uteza 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primesc pe lângă onorar acuisitorii de afaceri abili și demni de încredere.